

פרוטוקול מס' 55

מישיבת ועדת החינוך והתרבות
שהתקיימה ביום ד', שז' בסבת תשל"א - 13.1.1971, בשעה 8.45.

ג כ ח ו :

חברי הועדה:

א. כץ - היו"ר
ב. אליעד
מ. בן-פורת
י. גולדשמידט
ח. גרוסמן
א. ורדיגר
ש. לוין
מ.צ. נריה
מ. פרוש
ע. פינברג-סירני
א. רזיאל-נאור
י. תמיר

מוזמנים:

מר א. פלד - מנכ"ל משרד החינוך והתרבות
מר י. ניצן - נציב שירות המדינה
מר א. ירמנס - הממונה על השכר, משרד
האוצר
מר א. ששר - דובר הכנסת

מזכירת הועדה: ד. פלר

רשמה:

מ. כהן

דד-היום:

א. שאילתות ותשובות;
ב. דיון בסכנת שביתת המורים.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר א. כץ:

שאלות

ע. פינברג-סירני:

קיבלנו תזכיר וגם שמענו ברדיו וקראנו בעתונות בקשר לבית-ספר לילדים קשי-הסתגלות בירושלים, שהיה אמור להיסגר החל מה-11 בינואר. אני מבקשת לקבל אינפורמציה בענין זה.

מ. בן-פורת:

לגבי הבעיה של סירוב הורים או חוסר סמכות בידי משרד החינוך לאלץ הורים לשלוח את ילדיהם לבתי-ספר מיוחדים - האם משרד החינוך מתכוון ליזום תיקון בחוק? אם לא - אולי כדאי שאנחנו ניזום זאת בדרך של הצעת חוק פרטית, ובכך נפתור את הבעיה?

א. פלד:

לגבי בית-הספר בירושלים, הבעיה שם היתה של הסעת הילדים. היא נדונה בין משרד החינוך ועיריית ירושלים, ובאה על פתרונה.

א. רזיאל-נאור:

האם בית-הספר פתוח עכשיו?

א. פלד:

לפי מי שבידי ידעתי בית-הספר מתנהל כסדרו. אם הדבר היה נמשך, הייתי יודע על כך. אבל אבדוק זאת.

יש פה בעיה עקרונית. משרד החינוך איננו משתתף בתשלום להטעות בתוך תחומי רשויות מקומיות, פרט למקרים חריגים. למקרה הזה התייחסנו כאל מקרה יוצא דופן. אלה מקרים אומללים. היה לי רושם שהענין פתור. אבל אבדוק זאת.

לשאלתו של חבר הכנסת בן-פורת: אין לנו סמכות חוקית לאלץ הורים לשלוח את ילדיהם לבתי-ספר מיוחדים. אבל אינני בטוח שפה דרושה סמכות חוקית. יש לנו היום בעיה, היא איננה אופיינית רק לישובי פיתוח, היא נוגעת גם לציבור מפותח ומתפתח: בהגע שמאבחנו ילד לחינוך מיוחד, לחלק מההורים יש רושם שהילד נידון לארץ גזירה. רק על-ידי תהליך של שכנוע אפשר להביא לזה שהילדים ילכו לבית-הספר. זה קורה בעיקר בישובי פיתוח, אבל לא רק בהם. אינני חושב שחקיקה תעזור פה. המאבחנו, הפסיכולוגים, צריכים להזמין את ההורים ולנסות לשכנע אותם. אני חושש שחוק כזה יהיה מסוג החוקים שקשה לכפות אותם.

ש. לויין:

הענין הועלה בכנסת על ידי כהצעה לסדר היום, הועבר לוועדה ונדון בה. ועדת החינוך מינתה ועדת משנה שצריכה לסכם אותה. בהצעה לסדר היום היה סעיף המחייב חקיקה.

א. פלד:

אני באופן אישי אינני חושב שחקיקה יכולה לעזור כאן.

מ. בן-פורת:

לגבי הורים עקשנים היא יכולה לעזור.

דיון בסכנת שביתת המורים

היו"ר א. כץ:

אני מקדם בברכה את מר ניצן, נציב שירות המדינה, ואת מר ירמנס, הממונה על השכר.

במשרד האוצר.

בישיבה הקודמת השרידה אותנו השאלה מה הסיכויים שלא יפרוץ סכסוך עבודה ב-24 לחודש, ולאחר מכן זעזועים בחינוך, ומה הסיכון שכן יפרוץ סכסוך עבודה ב-24 לחודש, וזעזועים במערכת החינוך, זעזועים שעלולים הפעם להקיף את כל מערכת החינוך, מגן הילדים עד כיתה יב'.

א. פלד:

לגבי השאלה מה הסיכון שתפרוץ שביתה - כל זמן שהאיום של הסתדרות המורים ושל ארגון המורים העל-יסודיים עומד בעינו, יש סיכון שתהיה שביתה. היום יש לנו הודעה שאם הממשלה לא תיענה לתביעות השכר של המורים, ב-24 לחודש יוכרז על סכסוך עבודה. לפיכך קיים סיכון כזה.

מה הסיכוי שהשביתה תימנע? ביום ראשון הממשלה שמעה מפי שר החינוך על קיום הבעיה, היא שמעה אינפורמציה, והחליטה לקיים דיון בנושא ביום שלישי הבא ולהכריע. כך שאם תהיה או לא תהיה שביתה, זה כמובן תלוי בארגוני המורים. אבל ההחלטה שלהם תלויה בהחלטת הממשלה ביום שלישי הבא. לפיכך אין לי מה להוסיף על כל האינפורמציה שהיתה בידיכם עד היום. מאז לא נתחדש דבר. הכל נמצא עכשיו לפני הממשלה להכריע.

י. ניצן:

אני מצטרף לגישתו של המנהל הכללי של משרד החינוך.

א. ירמנס:

זה המצב במדוייק.

ג. אליעד:

אני חוזר על דעתי מאז תחילת השביתה, שועדה של הכנסת איננה גוף לדיון מקצועי. אבל הועדה צריכה להיות בעניינים. עליה להביע את דעתה ולנסות בצורה כלשהי להשפיע על שני הצדדים.

את האינפורמציה הזאת ששמענו יכולתי לקבל מהעתון. אני התכוונתי לשמוע פה פרטים מה הבעיות, מהו סלע המחלוקת, מה הסיכוי שיש לנו להשפיע. אולי יש מקום לוועדה של רצון טוב, שתיפגש עם נציגי הצדדים ועם נציגי האוצר, אולי גם עם שר האוצר. אולי יש גם מקום להזמין את שר החינוך והתרבות. אני רוצה להרגיש שכחבר ועדת החינוך של הכנסת עשיתי ככל יכולתי כדי להבטיח שלא תהיה עוד שביתה.

אני מבין שהמחלוקת עכשיו היא על נקודה די מוגדרת. למעשה כל התביעות נתמלאו, פרט לתביעה שהדרגה ההתחלתית תהיה ד' מהנדסים, הממשלה אומרת: לפחות ה'. בתוך המרחב הזה צריך לחפש איזון פשרה. אינני מתכוון לכך שאנחנו נחליט, אבל עלינו להביע דעה, לשדל גם את המורים, לבוא בתביעה מוסרית-ציבורית למורים. אני רוצה לוודא מה עמדת האוצר, מה עמדת המורים, מה הפער בין שתי העמדות. אני חושב שזאת תהיה בושה וכלימה לגבי ועדת החינוך אם השביתה תפרוץ מחדש.

אני מבקש לקבל תשובות על השאלות האלו,

ושהועדה תיכנס לדיון בנושא.

א. רוזאל-נאור:

אני רוצה לשאול מה המצב לאשורו, מה הדבר שעליו עומדת לפרוץ השביתה מחדש, אם זה נכון שהיא עומדת לפרוץ? מה עשוי למנוע את פרוץ השביתה? באיזו נקודה נציגי ארגוני המורים טוענים שהם לא באו על סיפוקם? מה חושבת הממשלה לעשות כדי שכל העניין לא יתחולל שוב? מה התרחש בינתיים מאז הפגישה האחרונה שלנו עם מר פלד בנושא זה? מדוע חשבו אז שהעניין סודר, ומדוע חושבים עכשיו שהוא כבר לא סודר?

י. גולדשמידט:

על איזו שאלה קונקרטיית צריכה הממשלה להחליט ביום שלישי הבא? האם היא צריכה להחליט רק על הדרגה, או שיש עוד איזה דברים?

י. תמיר:

הסכסוך שאנחנו דנים בו הוא מעבר לכל סכסוך עבודה רגיל, הוא בעל משמעות לאומית מאין כמוה, יש לו השלכות מרחיקות לכת בתחומים רבים. אנחנו צריכים לקבל את הגישה שהועדה צריכה לעמוד על משמר העניינים, לעקוב בדריכות ובהתמדה אחר הנושא, ואפילו יותר מזה: ללחוץ, לתבוע ולדרוש שהעניינים לא יגיעו עד כדי משבר ששוב יכניס את המדינה לתוהו ובוהו בתחום היחסים בין המורים והממשלה, והטובלים מכך הם התלמידים.

אני מחשיב דיון בנושא בצורה יותר מעמיקה

מכפי שנראה לי שנפתח בהתחלת הישיבה.

ע. פינברג-סירני:
אני משוכנעת שחשוב שנדע את העובדות. יחד עם זאת ביסודו זה סכסוך עבודה, ואי אפשר להתעלם מכך, אינני חושבת שהועדה יכולה להיכנס לדיון ולקבוע אם אנחנו בעד דרגה ה' או ד'. נשמע אינפורמציה, נדע היכן עומדים, נשפיע באופן ציבורי, אבל אל ניכנס לדיון בענין של סכסוך עבודה.

היו"ר א. כץ:
האם המכתב ששר החינוך והתרבות שלח לנציגי ארגוני המורים, שבו נאמר שהוא מבטיח להם דרגה ה' לפחות - האם זו עמדת השר או עמדת הממשלה או עמדת ועדת השרים לעניני שכר? האם ועדת השרים כולה, ובעיקר שר האוצר, מסכימים למה שנאמר במכתב זה?

למדנו שהמורים בצורה זו או אחרת עומדים על דרגה ד' מהנדסים. האם יש לכם חישובים מהו הממוצע של שכר התחלתי של אקדמאים בדרגות מקבילות, כלומר מ.א. ו-ב.א., לא כולל רופאים, למה הוא שווה לפי הסולם של המהנדסים, האם זה שווה לדרגה ה', ד', ג' או ו' ברור שמדובר על ממוצע משוקלל.

כמה זה יעלה לאוצר המדינה, ברוטו, אם תינתן דרגה ד'? כמה זה יעלה אם תינתן דרגה ה'? כמה זה יעלה נטו, שכן חלק גדול יחזור לאוצר בצורת מס הכנסה ומסים אחרים? אני מתכוון רק לתביעה של המורים שעליה הם עומדים לשבות, ולא להעלאות שייבתנו לכולם, כמו תוספת יוקר, עיסקת חבילה וכו'.

מה סוכם עם המורים עד כה בצורה חיוכית?
מה הממשלה מוכנה לתת עד היום לסקטור של המורים בלבד?

א. פלד:
חבר הכנסת אליעד שאל מה הבעיות היום, מהו סלע המחלוקת והאם יש מקום לוועדה של רצון טוב. המשא ומתן הקונקרטי החל ב-1 בספטמבר, והוא בעצם מהר מאוד גלש לנקודה אחת. על סדר היום במשא ומתן יש הרבה מאוד בעיות, אבל הן למעשה נדונות ומיד נדחו לא על-ידי משרד החינוך, משום שברקע של כל דיון עמדה תביעה ברורה ומוחלטת, תחילה של ארגון המורים העל-יסודיים, אחר כך גם של הסתדרות המורים, שתחילה יש לקבוע את דרגת השכר ההתחלתית של המורה המתחיל, בין אם הוא ב.א., מ.א. או מורה מוסמך. על זה הויכוח היום. על כל יתר השאלות ודאי יש ויכוח, מאחר שהן לא נדונות בפרטות, כך שאינני יכול לומר אם יש או אין הסכמה לגביהן. אנחנו בעצם קיימנו מחזור ראשון של דיונים. חלק מהבעיות שעלו נדחו, חלק נתקבלו. זה מה שקראנו התביעות השוליות. אלה נדונו ונסתיימו.

היתה סידרה שניה של בעיות שלא נדונו כלל, כי נאמר לנו על-ידי נציגי ארגוני המורים: תחילה נגמור את בעיית השכר ההתחלתי. היום סלע המחלוקת הוא דרגת ההתחלה של מורה. אין יותר שום דבר אקטואלי שהוא סלע מחלוקת.

הויכוח הקונקרטי בסוגיה זו של דרגת ההתחלה של מורה מתחיל הוא: ישנה דרישה של ארגון המורים העל-יסודיים שמורה מתחיל בעל תואר ב.א. יקבל בשנתו הראשונה דרגה ד' מהנדסים. זה 838 לירות ברוטו. דרגה ה' זה 100 לירות פחות. זו התביעה הרשמית.

ישנה הצעה שהיא בעצם לא הצעה רשמית, קראתי עליה בעתון, של חבר הכנסת לוין, שמציע כהצעת פשרה לקבוע שדרגתו ההתחלתית של מורה מתחיל בעל תואר מ.א. תהיה ד' מהנדסים. זה הפרש של כ-50 לירות, כלומר כל הסולם יורד ב-50 לירות.

היחס בין הדרגות השונות הוא: אם מ.א. זה 100, אז ב.א. זה 92, ומורה מוסמך זה 83.

אשר לעמדת הממשלה כפי שנוסחה עד היום - ישנו מכתב של שר החינוך והתרבות אל היו"ר ארגון המורים העל-יסודיים, בו נאמר שהוא מתחייב בזה שדרגתו של מורה מתחיל, ב.א., תהיה לפחות ה' מהנדסים. כל הסוגיה הזאת אושרה בישיבת הממשלה. ברגע שהיא אושרה בישיבת הממשלה, זו עמדת הממשלה. דעתו של שר זה או אחר היא ענינו הפרטי. ויכוחים בתוך הממשלה אינם נושא לשולחן הזה. בכלל אני רוצה שדבר אחד יהיה ברור: יש עמדת הממשלה, אין עמדות של משרדים. משרד החינוך ומשרד האוצר יכולים להתווכח ביניהם, אבל אנחנו מופיעים בעמדה אחידה שהיא עמדת הממשלה.

ג. אליעד:

אם השכר לפי דרגה ה' למורה מתחיל ב.א. היא 738 לירות ברוטו, זאת אומרת שלגבי זאת אומרת שאנחנו נשביט את הלימודים בגלל 50 לירות? זאת הבעיה.

א. פלד:

ציבור המורים מונה כ-40 אלף איש. כלומר כל לירה היא 40 אלף לירות לחודש, תצי מיליון לירות לשנה. ולכן אינך יכול להגיד שזה דבר מבוטל. נכון שלגבי המורה אתה יכול להגיד: מה זה 50 לירות, אם מזה מורידים לו 30 לירות מס הכנסה ונשארות לו 20 לירות, זה שום דבר. אבל המכפלה היא גדולה. לאילוסטרציה: דרגה ה' זה 75 מיליון לירות תוספת לשנה; דרגה ד' - 140 מיליון לירות תוספת לשנה. זה אספקט אחד של הבעיה.

יש אספקט שני, והוא שיעור התוספת של השכר במסק. ציבור המורים הוא חלק ממקבלי השכר במסק, הוא אינו עומד בפני עצמו. דרגה ה' מהנדסים היא תוספת של 16% על שכרם של המורים היום. התביעות השוליות שעליהן דיברנו מסתכמות ב-4% תוספת. יחד זה 20%. זאת אומרת שאם נלך רק לדברים הספציפיים, רק לגבי המורים - כבר היום אנחנו נותנים 20%. חלקם של המורים שייכים לציבור האקדמאים, ותוספת הותק הצפויה החל מ-1.1.71 רק לאקדמאים במדינה היא 3.1%. תוספת היוקר זה עוד 3% בערך. אז אנחנו כבר מגיעים ל-26%.

שר האוצר הכריז בכנסת שתוספת השכר בשנה זו בסך הכל תהיה 10%. לכן הויכוח כבר איננו רק על 50 לירות, אלא הויכוח היום הוא כבר על שיעור התוספת באחוזים. אם יקבלו את התביעה של המורים לדרגה ד' מהנדסים, אם אינני טועה שיעור התוספת יגיע ל-40% ואולי למעלה מזה. מה שכבר התחייבנו הוא למעלה מ-20%. לפי הצעת חבר הכנסת לוי תוספת היא בערך של 5.4%, נוסף על ה-16%; זאת אומרת 21.18% תוספת לעומת 15.8%.

נשאלה שאלה מה המצב לאשורו. שביטת המורים הסתיימה ביום מסויים בהסכם. באותה פגישה נאמר במפורש על-ידי שר החינוך והתרבות שהמשא ומתן על השכר יימשך עד ה-31 במרץ. התברר לנו אחר כך שבאותה ישיבה של המועצה שבה היה דיון, המתוונים שבין המורים העל-יסודיים שכנעו את הקיצוניים, על-ידי כך שקבעו את ה-5 בינואר כתאריך אולטימטיבי. אז ניצבנו בפני תאריך חדש, ה-5 בינואר 1971.

היו כמה פגישות. הויכוח היה על נקודה אחת. כאשר יפתרו את הבעיה הזאת תהיינה עשרות נקודות שעליהן יהיה ויכוח. אני מניח שאף אחת מהן לא תהיה עילה לסכסוך.

לפי דרישת שר החינוך הנושא הועלה בממשלה לפני שבועיים. הממשלה הספיקה את ועדת השרים לעניני שכר לרוץ בענין. ועדת השרים דנה בו בנוכחות משלחת הסתדרות המורים וארגון המורים. אז ועדת השרים לעניני שכר החליטה שהיא הולכת לקראת ארגוני המורים בזה שהיא מסירה את התאריך של ה-31 במרץ, ואמרה: בגמור את זה עד ה-24 בינואר. היה ויכוח על ימים, עוד יום או פחות יום. בסופו של דבר קיבלנו תכתוב, ה-24 בינואר. אני מודיע כאן שקיבלנו את זה מתוך רצון לפתור את הבעיה ולא להביא לסכסוך.

ועדת השרים החליטה שהנושא הוא עקרוני ורציני, היה ויכוח בין השרים, והוחלט להחזיר את הענין לממשלה כולה. הנושא עלה בממשלה ביום ראשון השבוע, והחליטו לדחות אותו לישיבה הבאה. היות ושר החינוך נוסע ביום ששי השבוע להרצות באסיפת בונדס בארצות-הברית, סוכם שעם שובו לארץ ביום ג' תכונס ישיבת ממשלה מיוחדת רק לנושא זה, ואז הממשלה תחליט.

והיה והממשלה תקבל את כל תביעות המורים - אני מקווה שלא תהיה שבייתה. אני רוצה להניח שאם הממשלה תחליט החלטה סבירה - גם כן לא תהיה שבייתה, גם אם היא לא תהיה בדיוק מה שהמורים רוצים. מה תהיה ההחלטה - אינני יודע. אינני חושב שיש היום איש שמסוגל לדעת מה תהיה החלטת הממשלה. אין זה סוד שיש ויכוח. זה יוכרע בממשלה. גורל סכסוך העבודה תלוי בהחלטת הממשלה ביום ג' הבא.

.6.

מדוע חשבו שהענין סודר? בסיום השביתה לא חשבו שהענין סודר. אנחנו חשבנו שניתנה ארכה לניהול המשא ומתן. התברר שניתנה ארכה קצרה מדי. אני מודה ששגינו. השלינו את עצמנו, או שהוטעינו. אבל עובדה היא שאנחנו חשבנו שהארכה היא עד סוף מרץ.

א. ירמבס: יושב-ראש הוועדה שאל כמה זה יעלה לממשלה נטו. אצל מפקח בשיא הותק, בעל תואר מ.א., עם הגמולים, כלומר זה מעל ל-א++ - המט הממוצע השולי יגיע ל-70%. אבל בממוצע יש להניח שהמט השולי הממוצע יגיע ל-50%-55%. זאת אומרת שסכומי הנטו יהיו בין 50 ל-80 מיליון לירות.

היו"ר א. כץ: מה הממוצע של דרגה התחלתית של אקדמאים?

ג. אליעד: בהקשר זה אני רוצה לדעת מה הדרגה של עורך-דין מתחיל בשירות המדינה.

י. ניצן: אנחנו איננו מסוגלים להשיב על השאלה אם יהיה סכסוך או לא יהיה סכסוך, כי הדבר תלוי קודם כל בעמדת המורים, ושנית - בהחלטת הממשלה שתהיה בשבוע הבא.

הממשלה הסכימה לדרגה ה' מהנדסים. דרגה זו צריכה לעלות לאוצר המדינה 105 מיליון לירות. זה מתחלק כדלקמן: 75 מיליון לירות - הדרגה; תוספת ותק אקדמאי - 14 מיליון לירות; תביעות ספציפיות - לא הייתי קורא להן תביעות שוליות - 18 מיליון לירות. 105 מיליון לירות אלה מהוות 22.9% תוספת שכר על המצב הקיים. לכך עלינו להוסיף 8% עיסקת חבילה, 2% תוספת שיהיו מינואר 1971, כ-3% תוספת יוקר. כלומר עלינו להוסיף עוד 13% על ה-22.9%, זאת אומרת בסך הכל 35% תוספת שכר. לא הייתי אומר ש-35% תוספת שכר זה דבר מבוטל.

אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה שהשביתה האחרונה פרצה בעצם על שתי נקודות מחלוקת, שכך אנחנו הבנו אותן: נקודה אחת היתה גודל המקדמה; נקודה שניה היתה תחולתה של המקדמה. המורים תבעו שהמקדמה, שאז הובטחה להם בסדר גודל של 40-60 לירות, תוגדל ל-200 לירות; שנית - הם דרשו שהתחולה של אותה מקדמה תהיה מאפריל 1970 ולא מספטמבר 1970. הממשלה הלכה לקראת המורים כמעט לגמרי בשתי נקודות אלה: היא הקדימה את התחולה לאפריל 1970, והיא כמעט הכפילה את המקדמה, היא העלתה אותה מ-40-60 לירות לכ-90 לירות. חשבנו שעל-ידי כך יהיה המשא ומתן רגוע. לצערנו הרב זה לא נתאפשר לנו.

עכשיו תובעים המורים דרגה ד' כדרגה תחילית. דרגה ד' צריכה לעלות לאוצר המדינה 170 מיליון לירות, המתחלקים כדלקמן: 140 מיליון לירות - הדרגה עצמה, 14 מיליון לירות - הותק, 16 מיליון לירות התביעות הספציפיות. בסך הכל 170 מיליון לירות, שפירושו 37.1% תוספת שכר. לכך יש להוסיף את ה-13% שהזכרתי קודם. במלים אחרות: 50% תוספת שכר.

מה עלול להתהוות? לפי דרגה ה', בגלל מבנה השכר של המורים אשר צמוד לותק, ועולה עם השנים עד מכסימום של 21 שנות ותק - כבר היום ייווצר מצב שמורה או מפקח בשיא הותק יקבל שכר יותר גבוה מזה של מנהל מע"ץ. מנהל מע"ץ, מהנדס בשיא הדרגה, א+++, מקבל בערך 1,600 לירות לחודש. לפי דרגה ה', מורה או מפקח בעל תואר מ.א., בשיא הותק שלו, יקבל 1,620 לירות. אם הדרגה התחילית תהיה דרגה ד', אותו מפקח בשיא הותק יקבל עוד כ-150 לירות, כלומר בערך 1,800 לירות, בעוד שמנהל מע"ץ יישאר עם 1,600 לירות. לקחתי את מנהל מע"ץ רק כדוגמה, כי זו הדרגה הגבוהה ביותר בדירוג המנהדסים, א++.

לשתי בעיות אלה יש עוד אספקט אחד שכדאי שנזכור אותו. אם המורה האקדמאי יקבל את שכרו לפי דרגה ה', המורה המוסמך מקבל 83% מזה. במאמר מוסגר אומר שהמורה המוסמך לומד שתיים-שלוש שנות לימוד אחרי בית-הספר התיכון, והוא יקבל 83%, ממה שיקבל המורה האקדמאי. חובתנו לראות מיד את כל ההשלכות שתהיינה לזה: על פי דרגה ה' יקבל המורה המוסמך יותר מאשר אחות מוסמכת. לא במקרה הדגשתי את שנות הלימוד, כי אחות מוסמכת לומדת בית-ספר תיכון פלוס שלוש שנות לימוד נוספות. על פי דרגה ד' תחילית, שממנה יקבל המורה המוסמך 83%, הוא יקבל לפחות בשתי דרגות יותר מאשר האחיות. אני משאיר

לשמחתי אינני מכיר מקרוב את עבודתה של האחות, אבל זו עבודה קשה, יש מחסור באחיות, ואנחנו עושים את כל המאמצים. עבודתם של המורים היא עבודה קשה, אבל אינני רוצה להיכנס פה להשוואות של שעות עבודה וחופשות, אם כי יש כאלה שעושים את ההשוואות האלה. כי מי שמדבר על השוואה כלשהי איננו יכול להביא בחשבון רק את השכר המופיע בסולם הדרגות; יש מערכת של תנאי שירות, ואת כל זה מוכרחים להביא בחשבון. על כל פנים את זה שוענים ציבורי העובדים. אפילו אם אינני מקבל שמוכרחים להשוות את כל המערכת של תנאי השירות, ולא רק את המשכורת, אבל ציבורי העובדים האחרים אינם מקבלים שאפשר להשוות רק את המשכורת, ומוכרחים להשוות את כל המערכת של תנאי השירות.

במשך השנים היו למורים הישגים, ואין עיני צרה בהם. עובדה היא שתנאי השירות שלהם אינם מן הגרועים. אני מדגיש שיש לנו במינוח הבחנה בין משכורת ותנאי שירות. אם כן, חובתנו לראות את התמונה הכללית.

לא ברור לי מדוע יש להשוות את דרגות המורים לדרגות המהנדסים. בענין זה אין דבר ברור לחלוטין. יש מכתב מ-1956, של שר האוצר ואז המנוח לוי אשכול, שבו הוא מזכיר השוואה לאקדמאים ומפרט את הרשימה, הכוללת מהנדסים. מאידך, בשנת 1962 היתה בוררות מסויימת בפני שר השיכון הנוכחי, ולגבי נקודה מסויימת הוא פסק שזה זהה למהנדסים. אינני רוצה פה לפתח את דעתי אם טובה הצמדה במשק או לא, מה היא גורמת למשק, ועד כמה לפי דעתי היא מהווה מכשלה רצינית. אינך יכול לדון לגופו של ענין עם אף קבוצה; אינך יכול לתת תמורה על התפתחויות טכנולוגיות, על סוגי עבודות מסויימות, כי הכל אצלנו צמוד. ייתכן שאפשר להסביר שבחברה כמו שלנו זה מוכרח להיות כך, אבל זו באמת שאלה לויכוח.

העובדה היא שאין לנו באף מקצוע אקדמאי דרגה ה' כדרגת מינימום הקבועה בהסכם. בין האקדמאים, בוגרי מדעי החברה והרוח, יש לנו בודדים בדרגה ז', לגמרי לא בודדים בדרגה ו', ואחר כך ה' ו-ד'. אנחנו במשא ומתן די קשה עם האקדמאים במדעי החברה והרוח, כי אנחנו רוצים להפוך את ההסכם בראשי תיבות להסכם סופי. (סולם השכר מתחיל בדרגה ח'. לא ביטלנו אותה, אך איננו מפעילים אותה. אבל כאמור בדרגה ז' יש בודדים).

לגבי העובדים הסוציאליים - נדמה לי שהם מתחילים לעבוד בדרגה ז'. הם אקדמאים. בדרגה ו' - ללא כל ספק.

רבנים, המוכרים אצלנו כאקדמאים - עובדים בדרגה ו'.

אם אנחנו קובעים בהסכם השכר אפילו דרגה ה' כדרגה התחלתית, זה פחייב אותנו לקבוע את אותו דבר בכל המקצועות. לא רק זאת: אם ניתן למורים דרגה ד' כדרגה תחילית, לדעתנו יש סכנה שכל הסכמי השכר עם האקדמאים יפתחו מחדש, אם כי אנחנו עומדים על המשמר.

ג. אליעד: האם קיים עם המהנדסים הסכם שדרגה תחילית של מהנדס היא דרגה ד', או שרק המציאות היא כזאת?

י. ניצן: לא, זו גם איננה המציאות. אנחנו לא ביטלנו אף משרה אחת לא בדרגה ו' מהנדסים ולא בדרגה ה' מהנדסים. יש פשרות. שעד היום אנחנו מקבלים אליהן מהנדסים בדרגה ה', לפי התקנים שלנו.

ש. לוי: כמה יש כאלה?

י. ניצן: אינני יודע. הבעיה אינה כמותית. מאחר ובהסכם השכר עם המהנדסים לא נקבע שהם מתחילים לעבוד בדרגה ד' תחילית, זה מאפשר לווסת את הצרכים של המשק. אם נקבע למורים דרגה התחלתית ה', בצטרך לקבוע זאת עם כל האקדמאים. אם נקבע למורים דרגה ד' מהנדסים, כפי שאמרתי יש סכנה שנצטרך לפתוח מחדש את כל ההסכמים שחתמנו עם האקדמאים. אבל אנחנו עומדים על המשמר. אינני מדבר על כך אם מוצדק לתת 50% תוספת שכר לקבוצת עובדים אחת או

לא, ואינני מדבר על כך אם המורים קופחו במשך השנים או לא. אני מתאר לי שאילמלא המורים היו מרגישים שקופחו, ודאי לא היו נאבקים עד כדי כך. אני בטוח שזאת הרגשתם. אבל האם מוכרחים לתקן את כל הקיפוח בבת אחת, מיד, וליצור זעזוע שוטלי במשק? לפי הערכתנו זה מה שיהיה.

אנחנו פרסמנו את המספרים האלה. העובדים יודעים שעל פי דרגה ה', דבר שכבר הובטח, תוספת השכר תהיה של 35%.

י. גולדשמידט: מה עם עובדי המדינה?

י. ניצן: הם מתקוממים עכשיו.

אינני רוצה להיכנס לסוגיה אם צריך היה לשלם למורים דמי שביתה או לא. אני נגד תשלום דמי שביתה, ואני מקווה שבעזרת חברי הכנסת נגיע לזה שלא ישולמו דמי שביתה.

עובדי המדינה מתקוממים נגד העובדה שכבר הובטחה למורים האקדמאים והלא אקדמאים דרגה ה' תחילית, והם תובעים את חלקם, ובצדק.

היו"ר א. כץ: לא קיבלנו תשובה על השאלה מה הדרגה התחילית הממוצעת, הריאלית, של אקדמאים?

י. ניצן: אמרתי שיש לנו אקדמאים שמתחילים בדרגה ו', יש אקדמאים שמתחילים בדרגה ה'. אנחנו יכולים לעשות מחקר בעניין זה. זה לא שווה בכל מקום. רבנים מתחילים לעבוד בדרגה ז'. יש רבנים בדרגות ז' ו-ו'. ויש עובדים סוציאליים גם בדרגה ז' וגם בדרגה ו'. אבל ננסה לגבש את האינפורמציה הזאת.

היו"ר א. כץ: בהתאם לאותו מכתב, מה השכר ההתחלתי הממוצע הריאלי של האקדמאים בדרגות ב.א. ו-מ.א., להוציא פ.ה.ד. והאקויוולנט לו?

ש. לוי: אני רואה צורך לחלוק על החשבון של נציב שירות המדינה, החשבון הזה אינו נותן תמונה נאמנה של מה שהמורה היחיד עתיד לקבל. אביא רק שתי דוגמאות.

הוזכרו פה 3% תוספת יוקר. כל אחד עשוי להניח שכל מורה ומורה יקבל תוספת של 3% ממשכורתו, בשעה שהדיוק אומר שמדובר פה ב-3% עד לתקרה של 700 לירות. ועוד דבר: נציב שירות המדינה סיפר לנו שהמורים יקבלו תוספת של 16 מיליון לירות, והוא העריך את זה בתוספת שכר של 4%. לפי מיטב ידיעתי מן התוספות האלה הרוב המכריע של ציבור המורים לא יקבל ולא כלום. כי אלה תוספות הניתנות לקבוצות סלקטיביות ולעניינים דיפרנציאליים. אם למשל הוסכם שמנהלי בתי-ספר שיש בהם כיתות ז'-ח' יקבלו עכשיו לפי הישוב אחר של גמול ניהול, כמו בכיתות ז'-ח' בחטיבות הביניים, אז זו תוספת שכר שניתנת לחלק ממנהלי בתי-הספר. זה מתבטא ב-8%-10%. אז אי אפשר לומר שכל מורה יקבל את זה. אני רוצה לדעת כיצד מגיעים ל-16 מיליון לירות.

את כל הויכוח הזה יש להבין על רקע טענה אחת, טענה יסודית, שמורים טוענים - לפי דעתי בצדק - שבמשך שש השנים שעברו משכורתם היתה מוקפאת, בשעה שמשכורתם של האחרים התקדמה. ואני כבעל חוב מצאתי עכשיו את הזמן והמקום לגבות את החוב. אנחנו ביקשנו לברר את הדבר בירור אובייקטיבי, ללא כל מסקנות. ביקשנו נתונים. נציב שירות המדינה סירב לתת לנו נתונים, עוד באפריל 1969. אי אפשר עכשיו לראות את התוספות המוצעות עכשיו רק על רקע של דצמבר 1970 או ינואר 1971. צריך להביא בחשבון על מה מוסיפים את ה-50%, ואני אינני מודה בזה שזה 50%, זה 40%. אם מוסיפים את זה על משכורת של 400 או 500 לירות, זה שונה מאשר אם מוסיפים את זה על משכורת של 800 לירות. אם אני מדבר על מורה מוסמך, הרי מדובר בעובד שמשכורתו ההתחלתית היתה 530 לירות ברוטו. אז מה פירוש הדבר אם יוסיפו לו 30%? מה יקרה כאן? מה ישתנה? האם הוא יוכל כבר לחיות בכבוד וברווחה?

על כן אינני מתרשם מהטיעון שמוסיפים 30%-35%. זה מגיע ל-35% משום שבשלוש-ארבע השנים האחרונות לא הוסיפו כלום. היחידים שלגביהם היתה הקפאה מוחלטת הם המורים. ואני מתפלא שמר ניצן אינו מביא את זה בחשבון.

הערה שלישית: יכול להיות שיש אמת בהערותיו הפילוסופיות של נציב שירות המדינה על שיטות השכר במדינת ישראל. אני מציע לעשות את הבירור הזה לא בשעה שמנהלים מסא ומתן עם המורים, אלא לאחר שייחתמו הסכמי השכר עם המורים. אני מציע שאז יבואו נציב שירות המדינה והממונה על השכר באוצר ויצאו בדיקת כל העקרונות והשיטות. אל תעלו את זה עכשיו כשצריך לתקן את שכר המורים.

ג. אליעד: האם אפשר לקבוע איזה סכום כמשכורת, בלי להצמיד אותו לדרגה?

מדבריו של נציב שירות המדינה הבינותי שלפי דרגה ד' מורה יכול להגיע ל-1,800 לירות, בשיא הותק שלו. אבל בעוד שמהנדס מע"ץ יכול להגיע לזה אחרי עשר שנים, הרי מורה או מפקח יכול להגיע לזה אחרי עשרים ואחת שנה.

מדוע האחיות נמצאות באותו סולם כמו המורים? איך זה קרה שאתם נדחקתם למצב שבו למעשה אחות מוסמכת עד היום היתה באותה דרגה כמו מורה מוסמך? זאת אומרת שגם שכרן היה מוקפא.

א. ירמנס: לאחות מוסמכת היתה עד היום משכורת גבוהה ב-20-30 לירות לעומת מורה מוסמך.

ג. אליעד: האם עכשיו, כשתגיעו להסכם עם האחיות, זה לא יהיה הסכם דומה לזה של המורים? אולי עכשיו זן ההזדמנות לגמור את העניין כך כדי שלא יהיו יותר צרות ולא נצטרך בכל פעם לחשוש משביתה?

יש מצב עובדתי שמורות מעדיפות לעזוב את ההוראה ולהיות פקידות במשרדים ממשלתיים, והן מצליחות יפה מאד לקבל דירוג נאות. איך זה קורה שפקידה במשרד ממשלתי, שאין עליה כל חובה לגמור סמינר, יכולה לקבל אפילו קצת יותר מאשר מורה? ובכל זאת עבודתה של פקידה היא הרבה יותר שקטה ורגועה.

א. רזיאל-נאור: מתי יכול מנהל מע"ץ, מהנדס, להגיע לדרגת השכר הגבוהה ביותר שלו, היינו ל-1,600 לירות לחודש? ומה נדרש ממנו?

שמענו כאן פעמים אחדות מנציגי המורים שיש מספר כל כך זעום של מהנדסים בדרגה ה', שהיא כמעט ולא קיימת, אם כי היא אולי קיימת באופן תיאורטי. זו היתה אחת הסיבות העיקריות שבגללה הם לא רצו להיות מוצמדים לדרגה שאינה קיימת במציאות.

כמה פעמים היו העלאות בדרגה והטבות שונות במקצועות אחרים במרוצת אותן שש השנים שבהן שכרם של המורים היה מוקפא? אם יעשו את החישוב, האם זה לא יגיע לאותו אחוז שעכשיו כאילו יתנו למורים בבת אחת? האם מה שהמורים יקבלו עכשיו בבת אחת, אם יעשו לתביעותיהם, לא יהיה שווה לתיקונים שהאחרים קיבלו במשך הזמן?

ח. גרוסמן: אינני רוצה להיכנס לפרטים. משהו יזענו כאשר פרצה השביתה. אני רוצה לשאול שאלה יותר עקרונית: מה אנחנו יכולים לעשות כדי שיעובדי ההוראה, אקדמאים או לא אקדמאים, יגיעו למסקנה שהם יכולים להשיג את מה שמגיע להם, או מה שהם חושבים שמגיע להם, גם ללא שביתה. אני שואלת זאת משום שאנחנו צריכים להשוות מה הם דרשו ערב השביתה, מה הם דרשו כשפרצה השביתה, מה הבטיחו להם כדי שיגמרו את השביתה, ואיפה הם עומדים היום. זוהי לדעתי השאלה החשובה ביותר. לא הייתי רוצה שהם יגיעו למסקנה שהבטיחו להם הורים וגבעות ובלבד שיפסיקו את השביתה, ושעכשיו "מצפצפים" עליהם. כך אומרות האחיות, שמרגע שהפסיקו את השביתה - יש סחבת, יש זמן. זו השאלה שעליה הייתי רוצה לקבל תשובה, האמנם המשא ומתן התקדם, האם מה שהובטח להם, מה שנרמז להם, לא היתה מזה נסיגה? מהי ההשוואה בין המצב שהיה עם סיום השביתה ובין המצב היום.

י. ניצן: ערב השביתה המורים תבעו דרגה ד', והם ממשיכים לעמוד על תביעתם. מעולם לא הובטחה להם דרגה ד'. הממשלה והכנסת החליטו לעשות כדי לשפר את מצבו של המורה. אם המורים יקבלו תוספת שכר של 35%, לפי תפיסתנו זה שיפור מצבו של המורה. ייתכן שאנחנו טועים. המורים אינם יכולים לשעון שלפני השביתה הובטח להם משהו שלא קיים. כפי שאמרתי השביתה פרצה על שתי

נקודות מרכזיות. בשתי נקודות מרכזיות אלה הממשלה כמעט הלכה לקראתם. דעתנו היא בודאי שלא היו צריכים לשבות. אם לא היו שובתים, בענין זה לא היה שום שוני. כאמור הם תובעים כל הזמן דרגה ד'. אינני רוצה להיכנס לזה אם אפשר לנהל משא ומתן על תביעה שאינך זז ממנה בכלל, או שאתה אומר: אם אינך נותן לי בדיוק מה שאני רוצה - אני שובת.

לדברי חבר הכנסת לויין: זה לא לגמרי מדוייק סירבנו לתת להם נתונים. הסכמנו לתת את כל הנתונים. סירבנו לתת תיקים אישיים של מהנדסים. זה לא מסמכותנו. שמחנו לתת למורים את כל הנתונים, העמדנו לרשותם את כל הפרסומים, את כל הסטטיסטיקות. אבל אין זה מסמכותנו לתת כרטיסים אישיים של מהנדסים, כדי שיראו כמה מקבל פלוני או אלמוני. אף קבוצת עובדים לא ביקשה מאתנו דבר כזה.

ש. לויין: לא ביקשנו שמות.

י. ניצן: הצעתם שאיש שלכם יבוא לכרטיסיה שלנו, ויבדוק מה מקבלים המהנדסים, הרופאים, ואקדמאים אחרים. אי אפשר לעשות זאת בלי לראות את השמות. מסרנו להם את הנתונים. אילו חבר הכנסת לויין לא היה מזכיר זאת, לא הייתי אני מדבר על כך.

חבר הכנסת אליעד שאל האם אפשר לקבוע את המשכורת? ברור שאפשר. המורים צריכים להינתק מכל הצמדה, מכל סולם השכר, ולקבוע להם משכורת. אז ודאי יהיה לנו משא ומתן איזה סכום משכורת לקבוע. זה אותו דבר, לא חשוב אם קוראים לזה דרגה או לא. יהיה אותו ויכוח.

חברת הכנסת רזיאל-נאור שאלה מתי יכול מנהל מע"ץ להגיע לשיא דרגתו. תיאורטית יכול כל מהנדס מוכשר אפילו בגיל 26 לעמוד במיכרוז ולזכות בו. אבל כיון שלא יתמנה כמנהל מע"ץ אדם שאין לו נסיון לפחות של עשרים שנות עבודה בהנדסה, אז זה לא יכול להיות. עשר שנות נסיון אינן מספיקות כדי לנהל את מע"ץ. אבל ייתכן שיש אדם מסויים שיש תחליף להעדר הנסיון שלו.

ש. לויין: מהו בדרך כלל הותק של מפקח?

היו"ר א. כץ: בין 30 ל-40 שנה.

א. פלד: אין כמעט מפקח שאין לו ותק של 30 שנה

בהוראה. בחינוך הדתי המצב שונה. שם

המפקחים יותר צעירים.

י. ניצן: אני חושב שיש פה אי-הבנה לגבי הדרגות של פקידות במשרד ממשלתי. פקידה מקבלת שכר לפי 16, 18 או 20 נקודות. מזכירה של מנכ"ל מקבלת 22 נקודות; מזכירה של שר מקבלת 24 נקודות. אחות מתחילה מקבלת 24 נקודות, כעבור שנה היא מקבלת 26 נקודות. היא נשארת ב-26 נקודות, אלא אם היא מקבלת תפקיד, כמו אחות מחלקה, מנהלת מחלקה? לא יכול להיות בשום מקרה שפקידה תקבל שכר גבוה יותר משל מורה או אחות.

היו"ר א. כץ: אני רוצה להודות למר פלד, למר ניצן ולמר ירמנס על האינפורמציה שקיבלנו.

אנחנו נקבל עוד כמה תשובות בכתב.

היו"ר א. כץ:

התמורה ברורה: המורים תובעים דרגה ד', אולי ד' מינוס; הממשלה הבטיחה דרגה ה'. היא תכריע בענין זה בשבוע הבא. קיים איום רציני של הכרזת סכסוך עבודה, ולאחר מכן שבייתה. עכשיו יש בפני הועדה שתי אפשרויות: האחת - להסתפק במה ששמענו בלי לקבוע עמדה; השניה - לקבוע עמדה. אין פירוש הדבר להיכנס לפרטי המשא ומתן. יש אפשרות לקרוא לשני הצדדים ללכת האחד לקראת השני. הפירוש הקונקרטי של קריאה כזאת הוא שהמורים יזונו מתביעתם לדרגה ד' כלפי מטה, והממשלה תזונו מדרגה ה' כלפי מעלה.

מכאן משתמעת גם עמדת האישיית. אני חושב שאם יש משקל ומקום לקריאה שלנו, הרי זה היום ולא בעוד שבוע. לפחות כלפי עצמנו וכלפי ציבור המורים נדמה לי שעשינו את המוטל עלינו. וזאת הצעתי לסיכום הדיון.

ע. פינברג-סירני:

אני מקבלת את הצעת הסיכום, בתיקון נוסח. אני מציעה שהועדה תצא בקריאה לשני הצדדים לעשות כל מה שאפשר כדי למנוע את פרוץ השבייתה, להדגיש את הנזק שזה עלול להביא. אינני מציעה לדבר בסיכום שלנו על דרגות, כלומר לא לפרט מאיפה צריכים לזוז, ולאן.

א. רזיאל-נאור:

גם אני אינני מציעה שנזכיר דרגה ד' או ה'. אני מציעה לפנות בקריאה לשני הצדדים לעשות כל מה שאפשר תוך ויתורים הדדיים, תוך מכסימום של גמישות, כדי למצוא את הדרך לפתרון.

נ. אליעד:

אני מצטער שאינני יכול להצטרף לקריאות פתטיות, אינני מאמין בזה. חובתנו לעשות עכשיו דבר של ממש. לפי דעתי ההפרשים היום הם קטנים מאד, של 50-55 לירות. אם תתקבל הצעת חברת הכנסת לוי, ההפרש הוא של 60 לירות. אין לי ספק שאם הממשלה היתה מקבלת את הצעת חבר הכנסת לוי, לא היתה פורצת שבייתה.

אני מציע לבחור ועדה מצומצמת שתעקוב אחרי העניינים, תבדוק מה בדיוק עומד משרד החינוך להביא, מה עמדת משרד האוצר, מה עמדת המורים. אולי בימים שנותרו אפשר יהיה להשפיע על הגופים הנוגעים בדבר, לרכך ולהביא לאיזו החלטה בגבולות אלה. לא ייתכן שבגלל הפרש של 50-60 לירות לחודש שוב תיכנס המדינה למערבולת.

י. גולדשמידט:

ההפרש שמדובר עליו עכשיו אינו מבוטל. זה לא הויתור הראשון, אלא זו התוספת האחרונה שבאה אחרי ויתורים קודמים. אי אפשר לראות רק את 50 הלירות האלה.

לפי דעתי אי אפשר לדון על בעיות שכר מתוך שיקול מה הממשלה מקבלת חזרה בצורת מס הכנסה. אם מדברים על דרגת שכר ברוטו, מדברים על דרגת שכר ברוטו.

השאלה כבודת משקל. וכל מה שאמר טר ניצן הוא נכון. עובדי המדינה, כמה עשרות אלפי איש, לא יעמדו מנגד אחרי ש-40 אלף מורים יקבלו את ההעלאה הזאת. לדבר הזה יש השלכות משקיות חשובות ביותר, ואי אפשר לזלזל בזה.

אני מציע אחד משני דברים: או שהועדה שלנו תיצור מגעים עם שר החינוך, עם מטה המורים, ואחר כך - בהסכמת שר החינוך - אולי גם עם שר האוצר. לשם כך צריך להרכיב ועדה מצומצמת של שלושה חברים, שתנסה בדרך זו להשפיע ולהסביר. אם דרך זו לא תתקבל, אני אישית אינני יכול להצטרף להצעה הדורשת ויתורים הדדיים. לא הייתי מסכים ליותר מאשר הבנה הדדית. אינני רוצה לקבוע שצד זה או זה צריך לוותר.

אני מציע שתי הצעות אלטרנטיביות: או סידרה מהירה ומיידית, בהיקף קטן מאד, של מגעים; או אלטרנטיבית: החלטה, אבל בניסוח זה שאמרתי.

א. רזיאל-נאור:

אינני מתנגדת לוועדה מצומצמת שתפעל כפי שחבר הכנסת גולדשמידט מציע, כלומר שתקיים פגישות דחופות ומהירות עם נציגי ארגוני המורים, עם שרי החינוך והאוצר. אינני חושבת שהחלטת הוועדה היא קריאה פתטית, זו קריאה עניינית מאד. קריאה כזאת אינה עומדת בסתירה להקמת ועדת משנה. אפשר לעשות את שני הדברים יחד. הוועדה יכולה לגלות דעתה על-ידי קריאה כזאת, ואז גם יהיה מובן מדוע היא מוכנה להיכנס בתור גורם. לא איכפת לי אם המלה "ויתור" תוחלף ב"הבנה הדדית", כי זה ודאי לא ייגמר בבת אחת.

מ. פרוש:

הכנסת היא מעל לממשלה; הממשלה פועלת בשם הכנסת; על-ידי קריאה כזאת אנחנו משפילים את מעמדנו. אנחנו לא מטיפים מוסר. אני חושב שעלינו להגיד את דברנו באופן ברור.

י. תמיר:

חשוב שנזכור שלא הועברה לדיון בוועדה הצעה לסדר היום בנושא הסכנה בשביתת מורים מחודשת. אני מציע שננהג בזהירות לגבי הסיכומים שהוצעו כאן. אין זה מסמכותנו לבחור ועדה מצומצמת שתיפגש עם גורמים בעלי כושר ביצוע.

אינני חושב שקריאה פתטית תשיג את המטרה. צריך לומר דברים ברורים. יש סכסוך, אלה דורשים כך, אלה אומרים אחרת. הפשרה המתבקשת היא באמצע. וכך זה יהיה בסופו של דבר. אז מדוע לא נאמר זאת?

אני תומך בהצעת היושב-ראש.

ש. לוין:

אינני מאמין שיש תועלת בהקמת ועדה לניהול משא ומתן. אני רק חושב שהוועדה יכולה אולי לתרום תרומה כלשהי בהשפעתה על הדיונים שיערכו בממשלה ביום ג' הבא. משום כך אני מחייב החלטה של הוועדה, שהיא דנה בנושא, שמעה את הדעות, והיא פונה לצדדים הנוגעים בדבר ומבקשת מהם להגיע לידי הסכם המבוסס על ויתורים הדדיים.

היו"ר א. כץ:

אני מבין שפרט לחבר הכנסת גולדשמידט, רוב חברי הוועדה מחייבים את הסיכום האומר שהוועדה פונה לצדדים לעשות כל מה שאפשר תוך ויתורים הדדיים על-מנת למנוע סכסוך עבודה וכל הכרוך בזה. אנחנו כמובן ננסח את הדברים, וזה יכול להתקבל כסיכום.

יש חילוקי דעות ברורים לגבי הנושא של הקמת ועדה מצומצמת. אעמיד הצעה זו להצבעה.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה להקים ועדה מצומצמת - 3

נגד - 5

ההצעה לא נתקבלה.

היו"ר א. כץ:

הישיבה נעולה.